

BATI AVRUPA'DAKİ

POLİTİK FAALİYETİMİZ ÜZERİNE

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

## YURT DIŞI FAALİYETİN AMACI .

B.Avrupa'da Parti faaliyetimiz,1960 lı yıllara dayanıyor. Bugünden bugüne uzanan birikmiş bir deneye sahiptir. 12 Eylül darbesinden buyana çalışmalarımızdaki yehilenme çabası B.Avrupa'daki çalışmalarımızda ayrı bir deney olmuştur.Şimdi,tüm bu faaliyeti değerlendirmek,bu değerlendirme ışığında eksiklerimizi gidermek mümkündür.Var olan olanakları değerlendirmede,potansiyelleri harekete geçirmede yetersiz kaldığımız açıktır.Bu konuda bir dizi neden sayılabilir.Temel olan,ülkedeki savaşımın yurt dışındaki komünist yüklediği görevi doğru kavramak,ülkedeki savaşımın gereksinimlerine yanıt verebilmektir.Bunun için yurt dışı faaliyetin amacını kavramak ve her yönden kendimizi yenilemek önem kazanıyor.Şu anda yapılan bir dizi iş,tartışılan bir dizi konuyu aydınlığa kavuşturmak, her şeyden önce,her yönden yenilenmeyi zorunlu kılıyor.

TKP,Türkiye'de savaşıyan bir Partidir.TKP Programı,Türkiye işçi sınıfının mücadele hedeflerini belirliyor.Her TKP üyesi,örgütü, nerede olursa olsun,bu mücadelenin gereksinimlerinin yüklediği görevleri yerine getiriyor.

Ülkemiz,Türkiye emperyalizmin ensaldırgan çevrelerinin ve onun ülkemizdeki uzantılarının baskılarına sahne oluyor.En temel insan hakları çiğneniyor.TKP üzerindeki yasak 65 yıldır sürüyor.Hiçbir dönem işçi sınıfının,emekçi kesimlerin demokratik hakları üzerinde tehdit kalkmadı.İlerici,demokrat güçler bu baskının en acımasızını yaşadı,yaşıyor.Halkımızın karşı karşıya kaldığı iş ve ekmek derdi,milyonlarca insanımızı yurt dışına sürmüştür.Şimdi bu kitle,göçmenliğin ağır sorunlarıyla baş başa kalmış,çıkış yolu bulmaya çalışıyor.

Bu çerçevede,TKP'nin yurt dışı faaliyetinin amacını ülkedeki savaşımın gereksinimleri belirliyor.Ülkedeki politik savaşımın gereksinimleri her dönemin görevlerine uygun değişir.Bugüne kadarki deneyimimiz şunu göstermiştir; Yurt dışı,kimi zaman ülkeyle bağın köprü başı görevini,bugün ise,politik,maddi ve moral dayanışma görevinin öne çıktığı bir dönem yaşıyor.Göçmen işçinin demokratik hak mücadelesine destek olma,onun demokratik eylemine yardımcı olma her geçen gün önimini artırıyor.Sonuçta,tüm bu çalışma,ülkedeki mücadeleyle bağlı,onu tamamlayan bir mücadele karakterini koruyor.

Özlü ifade edilirse,yurt dışı faaliyetin hedefleri;

1) Türkiye demokrasi güçleriyle,politik,maddi ve moral dayanışma hareketine omuz vermek,bu yönde etkin bir çabanın içinde olmak, 2) Göçmen işçinin esit haklar savaşımını,demokratik göçmen işçi hareketinin yaratılmasına yardımcı olmak, 3) Ülkedeki savaşımın etkinliğini artırıcı çalışmalarını ~~ör. örgütlemek~~ <sup>ör. örgütlemek</sup>, 4) B.Avrupa'daki legal olanaklardan ve 12 Eylül sonrası gelişmelerin getirdiği genişleyen olanaklardan,Partimizin eylem birliği ve bağlaşıklık politikasını yaşama geçirmek amacıyla daha etkin yararlanmak ve Partimizin uluslararası ilişkiler alanındaki çalışmalarına yardımcı olmak,olarak özetlenebilir.

Bu hedeflere yönelik yürütülen faaliyet sonuçta,göçmen işçinin, bulunduğu ülkedeki sınıf savaşımına <sup>daha</sup> aktif katılmasına yardımcı olacaktır.Bu anlamda,yurtdışı faaliyetimiz aynı zamanda,her ülkede kardeş partilerin faaliyetiyle uyumlu,onların mücadelesine yardımcı bir faaliyet işlevi görüyor.Yurtdışı faaliyetimiz,kardeş partilerle tam uyum içinde,tek bir politika etrafında yürümekte,kardeş partilerle ilişkilerimiz sürekli gelişmektedir.

#### ÜLKEDeki SAVAŞIMLA DAYANIŞMA

Diktatörlük rejimi baskı ve teröre dayanıyor.O,halkın demokratik haklarını kullanmasından korkuyor.Bugünün temel görevi,halk düşmanı bu rejimin yıkılması,halkın tüm sosyal kesinlerinin toplumsal süreçte söz sahibi olduğu demokratik bir Türkiye'nin kurulmasıdır.Süngü zoruyla susturulan Türkiye yerine <sup>demokratik</sup> ~~demokratik~~ bir Türkiye için savaşım,Bu ,yurtdışındaki her demokrat insana,rejimin baskısını,Özal Hükümetinin yasa tanımazlığını her fırsatta defifre etmek görevini yüklüyor.İşkencelere,idamlara,sendikal hak ve özgürlükler üzerindeki baskıya karşı,Kürt halkı üzerindeki vahşete,zorbalığa karşı uluslararası dayanışma,işten atılan,tutuklanan demokratların,yurtseverlerin aileleriyle madde,moral dayanışmayı örgütlemek,bu alanlarda etkin bir mücadele yürütülmesine omuz vermek bugünün temel görevidir.

Ülkedeki savaşımın dayanışma eylemi 12 Eylül öncesine dayanıyor.MESS grevcileriyle yürütülen etkin dayanışma eylemi,12 Mart baskı döneminde yürütülen faaliyet bunun örnekleridir.Ancak,12 Eylül sonrası ülkemizde yaşanan politik gelişmeler demokrasi güçleriyle dayanışma görevinin önemini olağanüstü artırmıştır.Diktatörlük rejiminin karanlık amaçını,antidemokratik karakterini her seferinde açığa çıkarmak,uluslararası demokratik çevreleri aydınlatmak,demokratik güçleriyle dayanışmayı örgütlemek,Onların diktatörlüğe

karşı savaşımalarında daha kararlı konumlar almalarına yardımcı olmak, ülkemizde demokrasi savaşımının başarısı ile doğrudan bağlıdır.

aktif bir biçimde 12 Eylül sonrası B. Avrupa'da Partimizin de desteklediği bir dizi dayanışma etkinlikleri örgütlendi. 1982 "Anayasa Köln Konferansı", "52 lere Özgürlük" istemiyle başlatılan DİSK'le dayanışma kampanyası, Barış Derneği yönetici ve üyeleriyle dayanışma, Avrupa Konseyi'nde yürütülen etkinlik, "1985 Stockholm konferansı", 1986 Bonn ve Frankfurt eylemi bunlardan ilk akla gelen eylemlerdir. ~~ve bu eylemlerde Partimizin yedeknamaya göre çabaları olmuştur.~~ Bu eylemler, ülkemizdeki demokrasi güçlerinin savaşımını desteklemek, diktatörlüğü tecrit etmek doğrultusunda küçümsenemeyecek somut kazanımlar getirdi. Ancak, sürekli ve kalıcı bir örgütlenmenin yaratılamaması, bu alandaki çalışmanın en temel zayıflığını oluşturdu. Bugün diktatörlüğün "demokrasiye dönüş" manevrası sonucunda B. Avrupa emperyalist çevrelerinin desteğini sağladığı koşullarda, dayanışma çalışmalarının politik önemi artmış ve bu alandaki görevlerin çözümü daha da acilleşmiştir. B. Avrupa demokrat ve barış güçlerinin daha geniş ve aktif desteğinin örgütlenmesi, bu çevrelerle ülkedeki demokratların çabalarını birleştirmek, yurtdışı ve yurtiçi olanakları birlikte değerlendiren etkinlikler örgütlemek büyük önem kazanıyor. Bu görevin üstesinden gelmek için geniş güçlerin birliğine ve ortak çabasına gereksinim vardır. Dayanışma hareketinin niteliği, bu güçlerin politik açıdan birserlerinden farklı konumlara sahip olsalarda, güçlerini birleştirebilmeleri için uygun bir platform yaratmaktadır. Bugünkü koşullarda, birbirinden kopuk, tek tek çıkışların sonuçsuzluğunu görmek ve bunun gerektirdiği sorumluluk duygusu ile hareket etmek zorunludur.

Yurtdışı Parti Örgütlerimizimizin dayanışma çalışmalarının politik önemini kavramada yetersizlikler görülüyor. Bu alandaki faaliyetin önemi tam bilince çıkmıyor. İkincil ve salt bu alanda çalışma götüren az sayıda kadronun faaliyeti olarak değerlendiriliyor. Bu ciddi bir yanlıştır. B. Avrupa demokrat çevrelerini harekete geçirmek için, Parti faaliyetimizin olanaklarını en geniş biçimde bu alana yönelmek, bu yönde çabamızı artırmak en temel görevimiz oluyor. Her Parti Örgütü bu konuda ne yaptığını, daha neler yapabileceğini değerlendirmeli, olanaklarını harekete geçirmek için hazırlanmalıdır. Tek tek yoldaşlardan, her ülkedeki Yöre Örgütümüze kadar ana görev budur ve TKP MK'ye karşı her örgütümüz bu çalışmayı güçlendirmeden sorumludur.

## GÖÇMEN İŞÇİ SORUNU

### İş Göçü Olayı:

Kapitalin ulusal sınırlar tanımayan genişleme eğilimi, karı sürekli artırma ve bu amaçla yedek işçi ordusu oluşturma gereksinimi ve kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası sonucu, geri kalmış bölge ve ülkelerden gelişmiş kapitalist metropollere doğru ortaya çıkan işçi göçü kapitalizmin nesnel bir yasallığıdır. Lenin, bu gelişmenin nesnel bir gerçek ve "kapitalizmin geri kalmış yörelerden milyonlarca işçiyi, yarı feodal koşullardan çıkaran, onları proletaryanın ileri, uluslararası ordusu safları içine sokan, ulusal sınırları ve önyargıları yıkan ve bu emekçileri dünya tarihsel hareketinin bir parçası yapan bu modern göçün ilerici bir nitelik taşıdığını" vurguluyordu. Lenin bu olguyu incelerken doğru politik tutumun, işçi göçüne karşı çıkmak değil, komünistlerin göçmen işçilerin eğitimlere kavuşması için, yerli ve yabancı işçilerin aynı sendikalarda bir araya gelmesi ve göçmen işçilerin tam eğitimli için sürekli ve sapmadan mücadele etmek olduğuna diktati çekiyor. Günümüzde, 1960 lı yıllarda yaşanan yoğun işçi göçü ise, kapitalizmin nesnel gelişme sürecinin yol açtığı, görece az gelişmiş yörelerden metropollere göç sürecinde sınırlı bir olgu olmaktan çıkmış, emperyalist çağda Tekelci Devlet Kapitalizmine özgü düzenlemelerle yeni sömürgeciliğin etkili bir ekonomik ve politik aracı olarak ortaya çıkmıştır. Emperyalist ülkeler, kapitalizmin görece daha az geliştiği çeper ülkelerde yaratılan artı değere (eğit olmayan ticaret, kredi, borç vd.) dolaylı el koymanın yanı sıra, bu araçla bir yandan bu ülkelerde ucuz iş gücünü doğrudan sömürme olanağına sahip olmuştur. Bu iş gücünün yetiştirilmesi ve eğitilmesi için gerekli askeri sosyal harcamalar için tek kuruluş ödemeksizin, ülkesinden ve ailesinden onları kopararak, hiçbir konuda eşit hak tanımayarak, kendi ülkesinde işgücüne ödediği ortalama ücretin çok daha altında ücret vererek vahşi bir sömürü aracı olarak kullanmıştır. Diğer yandan emperyalizm bu ülkelerde "hazır buldukları" üretici gücün önemli bir kesimini kendisine çekerek, bu ülkelerin kendi bağımsız gelişmelerini de olumsuz etkilemiş ve emperyalizme bağımlılıklarını güçlendirmiştir. Ayrıca emperyalist ülkeler, değişik ulustan işçiler arasındaki rekabeti körükleyerek işçi sınıfını bölme politikası izleyerek ve artan yedek işçi ordusu aracılığıyla kendi ülkesindeki ücretlerini düşürerek, bir bütün olarak işçi sınıfını daha yoğun sömürmek için bu araçtan yararlanmıştır. İşçi gönderen ülke açısından ise, emperyalizme bağımlılık nedeni ile çözümsüz kalan sanayileşme ve istihdam sorunu karşısında, iş gücü ihracı, işsizlik ve bunun sosyal sonuçlarına hafifletmek, ülkenin döviz gereksinimini karşılamak amacıyla kullanmıştır. Böylece emperyalizm, bir yandan kendisine bağımlı ülke-

lerde, sorunları erteleyerek, ekonomik ve politik istikrarı sürdürmek olanığını bulmuştur. Diğer yandan, bağımlı ülkelerin bu kaynaktan bağladıkları döviz girdileri ise, bağımlı ekonominin emperyalist ülkelerden yaptığı ithalatın, dış borç ödemelerinin finanse edilmesi ve garanti altına alınması için kullanılmıştır. Böylece, emperyalist ülkelerde ekonominin görece gelişme gösterdiği bir dönemde, üretilen malların tüketilmesi, iç ve dış pazarın genişlemesi sağlanmıştır. Sonuçta bu ilişki, az gelişmiş ülkenin emperyalizme bağımlılığının daha geniş ölçüde yeniden ~~üretimi~~ <sup>mesai</sup> olmuştur.

#### GÖÇMEN İŞÇİ OLAYINDA YENİ EĞİLİM VE OLGULAR

1960'lı yıllarda yoğunlaşan Türkiye'den B. Avrupa'ya işçi göçünün bugün vardığı aşamada yeni eğilim ve olgular ortaya çıkmıştır.

Göçün ilk dönemlerinde, işçiler B. Avrupa'ya 3-5 yıl için gittiklerini düşünüyorlardı. Bu süre içinde sıkı çalışmayı (en tehlikeli, güvence-siz işlerde, sürekli mesai yaparak), çoğunu biriktirip az parayla geçinmeyi pirenşip edinerek Türkiye'ye dörmeyi hayal ediyorlardı. Kısacası geçicilik "misafir" psikolojisi içindeydiler. Bu toplumsal psikoloji, onların proterleşme sürecini olumsuz etkilemiştir.

Türkiye'den göç eden nüfusun çoğunluğu küçük ve orta köylülerle, zanaatçılar (küçük işletme sahipleri) oluşturmaktadır. Yurt dışına çıkan çoğunluğun amacı, geçimini sağlamak, işsizlikten kurtulmak değil, geçim düzeyini daha da yükseltmektir. Bu anlamda Türkiye'den göç, aynı zamanda sınıflar arası bir göçtür. Eski küçük üreticiler "geçici olarak" işçi sınıfı saflarına katılmaktadır. "Misafir işçi" kavramı, göçmen işçilerin hukuksal ve sosyal statüleri, mevcut yabancı işçi yasalarının tümünde "geçici işçi" psikolojisini sürdürmek amacıyla düzenlenmiştir. Bu nedenle, sendikal ve demokratik haklar savaşımdan uzak durmak, işsiz kalma ve sınır dışı edilme korkusu altında insanlık dışı bir sömürüye boyun eyme egemen bir psikoloji olmuştur.

Türkiyeli göçmen işçilerle ilgili son istatistik veriler incelendiğinde, 70'li yılların ortalarından itibaren ağırlık kazanan kalıcılaşma eğilimi, aile birleşmeleri yoluyla göçmenliği katılan yeni unsurlar, Türkiyeli nüfusun içinde gelişen sınıfsal ve sosyal ayrışma süreci ile birlikte nitelik değiştirmekte olduğu ve ortak bir Türkiyeli göçmen yığınının ortaya çıktığı görülmektedir. Kalılaşma eğiliminin ortaya çıkmasının önemli sonucu göçmen işçinin psikolojisinin değişimi başlamasıdır. Beklentileri değişmekte,

yaşadığı toplum içinde yer etme, yerli işçiye yakınlaşma ve sınıf m caddesine katılma eğilimi ortaya çıkmaktadır. Bu, göçmen işçinin uzun erimli çıkarlar için örgütlenme ve savaşıma eğilimi de ektir.

Bugün Türkiyeli göçmen nüfusun yaklaşık %60 ını 25 yaşa kadarki gençler oluşturuyor. Türkiyeli göçmen işçinin en çarpıcı özelliği onun genç oluşudur. Nüfusun %40 ını 18 yaşın altındakiler oluşturuyor. Diğer göçmen işçi gruplarıyla karşılaştırıldığında bu oranın hayli yüksek olduğu görülür. Ayrıca bu oran sürekli artmaktadır. Bu genç nüfus içinde giderek 2. kuşak ve 3. kuşak diye tanımlanan alt gruplar ortaya çıkmıştır. Yine aile birleşmeleri sonucu, kadınların oranı hızla artmaktadır. Süreci içinde Türkiyeli göçmen yığını içinde sınıfsal ayrışma sürecinde geliştirmiştir. Belli bir kesim ticaret ve hizmet alanında kendisine yer edinmiş, esnaf ve zanaatkarlıkla yaşamını sürdüren küçük işletme sahipleri ortaya çıkmıştır. Zamanla sosyal danışman, öğretmen gibi mesleksel farklılaşmalar ve buna bağlı olarak sosyal statü, yaşam biçiminde farklılaşma geliştirmiştir. Türkiyeli göçmen nüfus içinde sanatçı, yazar, aydın sayısı artmıştır.

Türkiyeli göçmen yığını içindeki ayrışma sürecini incelemek daha ayrıntılı politik yaklaşım ve örgütsel araçları geliştirmeyi gerekli kılıyor. Bu göçmen kitleyi bütünsel etkileyen sorunlar vardır. Bunlar, yasal ve sosyal statüleriyle eşit haklara sahip olmayışları, yabancı düşmanlığı, ayrımcılık, işsizlik, eğitim, gençlik ve kadın sorunları olarak ortaya çıkıyor.

Göçmen işçide, bir yandan yaşadığı toplumda bir yer ve toplumsal statü edinme, aile yaşamını bu toplum içinde sürdürme çabası güçleniyor. Bu nedenle, geri dönüş planlarını sürekli daha ileri tarihe kendisinin tam t rief edemediği uzak bir geleceğe erteliyor. Öte yandan, içinde yaşadığı toplum tarafından dışlanma, hükümetlerin ayrımcı politikaları, yabancı düşmanlığı gibi bir çok nedenle kendisini ve geleceğini bu toplum içinde güvenli hissetmiyor. "Geçicilik" konumu ve psikolojisi devam ediyor.

Yaşadığı toplum tarafından dışlanma, göçmen işçiyi kendi içine, aile, hemşehrilik ilişkilerine dönme, tutucu geleneklere sarılma eğilimlerini besliyor. Bu durum, çöven milliyetçiliğin, dinci akımların yer bulmasının, Türkiye yönetiminin, konsoloslukların karanlık emellerine hizmet etme olanaklarını yaratıyor.

Kalıcılığa eğilimi Türkiyeli göçmen işçinin bilincinde henüz net

değildir. Henüz onda yerleşmiş bir yargı, kesinleşmiş bir karar ve seçim düzeyinde değildir. B. Avrupa'da partilerin, sendikaların göçmen işçiye karşı belirsiz politikaları, göçmen işçinin savaşıma atılmasında olumsuz sonuçlar yaratıyor. Türkiyeli göçmen işçinin ne bulunduğu ülkede, ne de Türkiye'de politik karar mekanizmalarına katılma, oy verme, seçme ve seçilme haklarının bulunmaması diğer olumsuz bir faktör olmuştur. Gerek ülkenin güvenlik güçlerinin, gerekse Türk konsolosluklarının aktif politik çalışmaya girenleri izlemeleri ve dolaylı baskılarda bulunmaları, sınır dışı edilme tehdidi, Türkiyeli göçmen yığının ekonomik ve politik savaşıma katılmalarında olumsuz etkenlerden biri oluyor.

Göçmen işçimiz tüm bunların yanında kendi sorunlarına ilgisiz değildir. Son birkaç yıldır bunun birden fazla örneğini verdi. F. Almanya'da gençlerin bedelli askerlik harçlarına karşı yürüttüğü kampanya, Pasaport harçlarının indirimi kampanyası ve son seçme-seçilme kampanyası ile Hollanda'da yürütülen, geriye dönüşe karşı ve serbest dolaşım hakkı kampanyaları bu mücadelenin tipik örnekleridir. Ayrıca 1986 yılı içinde bir dizi B. Avrupa ülkesinde "Göçmen İşçi Sorunları" üzerine konferanslar örgütlendi. Türkiyeli göçmen işçi örgütleri bu konferanslarda sorunlarını tartıştılar.

Yine Türkiyeli göçmen işçi, bulunduğu ülkede sendikal savaşıma aktif katılmaktadır. Özellikle, F. Almanya'da çalışan sanai işçisinin grevlerde aktif olduğu herkeşe biliniyor.

Ayrıca, Türkiyeli göçmen işçi, Türkiye'deki politik süreçten de etkileniyor. Ülkedeki sınıf savaşımının dolaylı etkileri, göçmen işçi içinde politikleşme, politik çevreler yaratıyor. Bir başka etkide, çalıştıkları ülkedeki politik süreçlerin etkisi oluyor. B. Avrupa'da yaşanan ekonomik bunalım toplumsal yaşamı derinden etkiliyor. Grev hareketlerinde artma görülüyor. Barış savaşımı yığınsallığını ve toplumsal etkinliğini sürdürüyor. Bu gelişmelerin Türkiyeli göçmen işçiyi etkilemediğini söylemek mümkün değildir. Ayrıca, göçmen işçimizin sorunlarının çözümü ve edit haklar için savaşıma daha geniş ölçüde katılmalarının nesnel koşulları olgunlaşıyor. Gerek sendikaların, gerekse barış ve demokrasi yanlısı parti ve hareketlerin göçmen işçi sorunlarına ilgisi ve politika belirleme çabaları artıyor. Tüm bunlar, önümüzdeki dönem Türkiyeli göçmen işçinin demokratik hak savaşımında aktifleceğini gösteriyor.

## YIĞIN ÖRGÜTLERİ VE SAVAŞIM HEDEFLERİ

B.Avrupa tekelci burjuvazisinin göçmen işçilere yönelik politikasının özü,dolaylı veya dolaysız ayrımcılık ve zorla asimilasyon politikasıdır.

B.Avrupa tekellerinin bu politikasına karşı örgütlü savaşın zorunludur.Türkiyeli göçmenlerin kendi sorunları ve hakları için örgütlenme düzeyi genelde düşüktür.Ancak,süreç içinde örgütlenme artan ve güçlenen bir eğilimdir.Bugün var olan örgütlenmeler sınırlı kalmaktadır.Bu durumu kavrayan örgütler dar kabuklarına kırmaya,yeni ilişkiler yaratmaya önem veriyorlar.Bu çabanın önemli olduğunu belirtmek gerekiyor.Bugün göçmen işçi örgütlerinin önünde yığınsallaşma,daha geniş yığına kucaklama sorunu vardır.Bunun için yığın örgütleri,yürütülecek çalışmanın amaçları,ana doğrultusu konusunda açık bir perspektife sahip olmalıdır.Planlı,hedefleri belli,düzenli ve sürekli bir çalışmayı örgütlemek ve bunu merkezi kampanyalar aracılığıyla yaşama geçirmek,temel çalışma stili olmak zorundadır.Örgütsel çalışmada esas ağırlık yığın bağlarını güçlendirmeye verilmelidir.

Bunun için göçmen işçilerin somut sorunlarından yola çıkarak,onları eşit haklar savaşımı içinde örgütlemeli ve onların bu savaşım içinde düşmanlarını ve dostlarını tanımalarına yardımcı olunmalıdır.Böylelikle onlar aynı zamanda,bulundukları ülkenin işçi sınıfı basta olmak üzere,barış ve demokrasi güçleriyle birlikte savaşım vermenin zorunluluğunu da kendi deneyleriyle öğreneceklerdir.

Eşit haklar savaşımı aynı zamanda Türkiyeli göçmenlerin bulunduğu ülkedeki barış ve demokrasi güçleriyle ortak savaşımında somutlandığı bir alandır.Çünkü,göçmen işçilere eşit hakların tanınıp tanınmaması konusundaki tutum,o ülkedeki ilerici ve gerici güçleri göçmen işçi sorununda somut olarak birbirinden ayıran temel yaklaşımdır.Eşit haklar savaşımı yakalanacak ana halkadır.Özellikle, seçme ve seçilme hakkı için savaşımı yükseltmek özel önem taşımaktadır.Eşit haklar istemi,eşit ekonomik,sosyal ve politik haklara sahip olma ve her türlü ayrımcılığın kaldırılması için savaşım demektir.Yerli ulusun sınıf bilinçli proletaryasının göçmen işçinin eşit haklar savaşımına aktif bir biçimde desteklenmesi enternasyonalizmin,işçi sınıfının birliğinin yaşama geçmesi ve ortak savaşımın örgütlenebilmesi için zorunludur.

Göçmen işçi örgütlerinin entegrasyon istemi,tekellerin gerici politikasına,zorla asimilasyona karşı değişik gurupların özgür ve eşit birlikler olarak bir arada kaynaşması,ayrımcılığa yol açan yasal ve sosyal engellerin kaldırılması istemidir.Entegrasyon, ilerici bir öz taşıyor ve yaygın olarak demokratik güçler tarafından benimsenmiş bir yaklaşım anlamına geliyor.Göçmen işçi örgütleri, tekellerin zorla asimilasyon,ayrımcı politikaya karşı entegrasyon istemi için savaşıyor.

Yabancı düşmanlığı,özellikle son yıllarda B.Avrupa'da tırmanan neofaşist ve ırkçı hareketlere ve ekonomik bunalıma paralel olarak hızla yayılıyor.Özellikle gerici hükümetler yabancı düşmanlığını körüklemek için ellerinden geleni yapıyor.Böylelikle,göçmen işçiyi zorbalıkla sindirerek hakları uğruna mücadele etmelerin önlemeye çalışıyor.Yabancı düşmanlığına karşı geniş bir hareket yaratmak mümkündür.Bu alanda atılacak adımlar geniş göçmen kitlesinin gücünü birleştirecek alanlardan biri oluyor.

Yine,"zorla geri dönüş" politikası,B.Avrupa tekellerinin ayrımcı politikalarının bir başka yönünü oluşturuyor.Bu politikanın temel hedefide,kalıcılığa eğilimi güçlenen yarı ve bu nedenle üretim sürecinden kopmaya başlayan,işsizlik,hastalık sgortası vb. ödentiler nedeniyle,devletin sosyal harcamalarını artıran 1.kuşak göçmen işçilerden kurtulmak istemesidir.Çünkü,tekeller açısından bunların enerjisi bitmiştir.Göçmen işçiyi kazanılmış haklarından yoksun bırakan,onları ellerine tutuşturulan 3-5 kuruşla kandıran bu politikaya karşı çıkmak görevdir.

Göçmen işçiyi harekete geçirmede önemli bir sorunda eğitim sorunu-  
dur.Göçmen işçi çocukları,bulundukları toplumu,tarihi,coğrafyası,  
sosyal ve politik yaşamıyla iyi tanınması zorunludur.Göçmen çocuk-  
larına eğitimin üst basamaklarına geçmeyi sağlayacak ve iş seçimi-  
minde karşılaşılan eşitsizliği artıracak değil,azaltacak bir  
eğitimin verilmesi gerekir.

B.Avrupa tekellerinin göçmen işçi çocuklarına yönelik politikaları ayrımcı politikalarının bir parçasıdır.Göçmenlerin bugün var olan statülerini devam ettirmeyi amaçlamaktadır.

Göçmen çocuklarının eğitimi sorunu,bulunulan ülkenin genel eğitim sisteminden,var olan toplumsal yapıdan bağımsız çözülemez.Bir üst yapı kurumu olarak eğitim sorunu,politik ve ekonomik alanda yürüyen sınıf savaşımının ayrılmaz bir parçasıdır.Göçmen örgütleri,

Göçmen Çocukları  
kendi ana dillerini öğren-  
me hakkına sahip olmalıdır.

göçmen çocuklarının eğitim sorunda, var olan eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi ve göçmenlere eğitim hakları tanınması istemi başa alırlarsa başarılı olurlar. Göçmen çocuklarının eğitimi, ~~herhangi bir plan ve program temelinde~~, genel eğitim sistemine bağlı yürütülmeli. Tarihsel olarak daha az gelişmiş bir toplumsal yapıdan gelen göçmenlere, sadece yasal olarak eğitim hakları tanınmasının somut yaşamda bu eğitimin kaçınıt üzerinde kalmasından başka bir sonuç vermeyeceği açıktır. Göçmen çocuklarının genel eğitimden eğitim olarak yararlanmalarını sağlamak için, eğitim alanı, daha çok olumlu ayrımcılığın uygulanmasını zorunlu olduğu alandır. Bu anlamda göçmen çocuklarına ek olanaklar sağlanmalıdır. Onların daha ucuz ders kitapları, araç ve gereçlere sahip olması, sosyal ve kültürel etkinliklerden yararlanmaları, yüksek okullarda özel kontenjanların verilmesi için mücadele edilmelidir.

Göçmen işçi örgütlerinin faaliyetlerinde ve yaygın çalışması içinde kültürel ve sosyal etkinliklere özel bir önem verilmelidir. Göçmen işçi böylece bir gereksinimi derinden duymaktadır.

Göçmen işçiyle Türkiye Hükümetleri arasındaki ilişkiler, burdan doğan sorunlar konusu göçmen örgütlerinin ayrı bir çalışma alanı olmalıdır. Türkiye Hükümetleri göçmen işçimize "döviz aracı" olarak bakıyor. Yurtdışında, kendi gerçek amaçları yönünde (lobi çalışması gibi) kullanmayı amaçlıyor. Onun sorunlarını devamlı erteliyor. Bedelli askerlik, pasaport harçları gibi kampanyaların gösterdiği gibi, bir dizi birikmiş (bu alanda) sorun vardır. Türkiye ile B. Avrupa ülkeleri arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşmalarında göçmen işçinin sorunları, onun iradesi dikkate alınmıyor. Böylelikle göçmen işçi, cami ile kilise arasında kalan bir insan durumunda kalıyor. Onun sorunlarını, bugün kendi deneyide bunu gösteriyor, ancak mücadele ederse kendi örgütleri vasıtasıyla, demokratik güçlerle birlikte çözüm bulabilir. Türkiye Hükümetlerinin çözmediği, çözmediği açıktır.

Sonuç olarak, bugün göçmen işçinin demokratik hareketini yaratmak için göçmen örgütlerinin mücadele hedefleri; a) B. Avrupa tekellerinin ayrımcı politikalarına, yasal ve sosyal statülerindeki belirsizliğe karşı eğitim hakları için, b) ikinci kuşağın-genç kuşağın eğitimi ve güvenli geleceği için, c) Göçmen işçiyle Türkiye Hükümetleri arasındaki ilişkiler sorunu üzerine, son dönemde başlatılan tümüyle yedi ve doğru olan bu anlayışla mücadele yükseltilmelidir. Tüm çaba, tek hedef, göçmen işçinin demokratik hareketini yaratmak yönünde olmalıdır.

Göçmen işçi hareketini yaratmada ikinci önemli unsur, bugün var olan göçmen işçi örgütleri arasındaki ilişkilerin geliştirilmesidir. Bu ilişkiler göçmen kitlesinin birliğini amaçlamalı, somut sorunlar etrafında mücadele içinde oluşturma perspektifi taşımalıdır. Her ülkede, birlik tek göçmen işçi örgütü hedefi için bugünden çaba gösterilmelidir. Yığın örgütleri, göçmen sorunları etrafında eylem birliğini geliştirirken, demokrasi, dayanışma alanlarında kendi platformlarını, göçmen işçinin demokratik örgütlerinin platformunu da yaratmalıdır. Bugünün politik parti ve grup platformlarıyla, yığın örgütlerinin iç içe geçen konuları terkedilmeli, bu karmaşık durumdan kurtulunmalıdır. Politik hareketlerin platformlarından bağımsız yığın örgütlerinin kendi platformları olmalıdır.

Yığın çalışmasında özel alanlardan biri Kürt yığını arasındaki çalışmadır. Bu alanda çalışma, özel olarak Kürt sorununu etrafı irdelemeyi, ezilen ulus psikolojisini onun istemlerini dikkate almayı gerektiriyor. B. Avrupa'da Sosyal Demokrat çevreler özel olarak bu kesinde faaliyet yürütüyor. Birçok açıdan Kürt yığınları arasındaki çalışma ayrı bir önem taşıyor. Yurt dışında horlanmanın somut acısını yaşayan insanlar olarak, Kürt insanının varlığının tanınması <sup>nın</sup> ~~var~~ <sup>yol</sup> ~~aslığı~~ <sup>Sorunları</sup> ~~birlik~~ <sup>hiçbir</sup> insanın kabul edemeyeceği bir haksızlık olarak <sup>görülmelidir</sup> ~~görülmelidir~~. Çocuklarının kendi dilini öğrenmesini, ulusal geleneklerine göre yetişmesini isteyen herkez, Kürt insanının istemlerinin haklılığını görecektir. Göçmen örgütleri, Türk ve Kürt işçisinin örgütleri olarak, Kürt yığının sorununa ilgiyi artırmalıdır.

Özel çalışma alanlarından bir ikincisi, gençlik ve kadın kitlesinin sorunlarına yönelik çalışmadır. Ayrı bir toplumsal katman olarak kadınların ve gençlerin kendilerine özgü somut sorunlarını, psikolojilerini dikkate alan bir politik çalışmanın örgütlenmesi zorunludur. Türkiyeli göçmenler arasında var olan yoğun işsizlik bu kesimleri çok daha derinden etkiliyor. Ekonomide yaygınlaşan kısıtlamalarda göçmenler arasında işlerini ilk kaybedenler kadınlar ve gençler oluyor. İşsizlik özellikle gençler arasında yıkıcı sonuçlara yol açıyor. Onların toplumsal üretime katılmamaları, olumlu bir sınıfsal ve sosyal rolden uzak kalmaları sosyalleşme süreçlerini olumsuz etkiliyor. Toplum dışına itiliyorlar, kriminal olayların, kötü alışkanlıkların kurbanı oluyorlar. Kadınların ve gençlerin yasal statüleri daha da güvencesizdir. Aile birleşmesinden dolayı eşine bağlı olarak oturum almış bir kadın, eşinden ayrılması halinde kendisini keçindirecek bir işi yoksa sınır dışı edilme tehdidi altındadır. Benzer durumda, anne veya babasından dolayı oturum almış bir genç 18 yaşını doldurduğunda belli bir iş sahibi değilse aynı tehditle

Kısacası,göçmenlik olgusunun en olumsuz ve çarpıcı sonuçları, en keskin çelişkiler biçiminde bu kesimde yansıyor.Gençliğin duyduğu öfke ve atılğanlık,akacak olumlu kanallar bulamadığında çıkmaz sokaklarda tükeniyor.Bütün bunlar,yığın örgütlerinin bu kesimlerde (gençlik ve kadın) daha aktif olmalarını gerektiriyor.Özellikle gençler,Türkiyeli göçmen yığınının politik bakımdan aktif kesimini oluşturuyor.Onların sorunlarına el atmak,örgütlenmelerine yardımcı olmak zorunludur.Gençlik ve kadın çalışmaları için,bu alanların özgünlüğünden doğan biçimler bulmak,bu alanları bilen ve yalnız bu kesimlerin sorunlarının çözümü için çaba gösteren birimler olumlu sonuç alınmasını kolaylaştırır.

Göçmen işçinin geniş hareketini yaratmada var olan örgütlerin olanaklarını birleştirmenin yanında,yeni örgüt biçimleri bulmak,bu biçimleri geliştirmek ayrı önemdedir.Örneğin; yabancı düşmanlığına karşı oluşturulan bir yapı bir başka eylemde sürükleyici olabilir.Böylesine birkaç somut sorunda öncü olabilen bir yapı,daha geniş kesimleri hareketlendiren,onların güvenini kazanabilen talacı bir yapı olabilir.Amaç,bu yapıların tümünde,göçmen yığınının,gücünü birleştirmeye,somut sorunları için birlikte savaşa yöneltilici işlev görmesidir.Bu açıdan,yeni biçimler denemekten çekinilmemelidir.

Göçmen işçinin demokratik hareketini yaratmak için,,aynı zamanda örgütsel ilişkilerde,ortak iş yapmada demokratik bir anlayış geliştirmek büyük önem kazanıyor.Hangi politik eğilimden olursa olsun,göçmen işçinin somut sorunları etrafında,herkezin kendi gücü oranında temsil edilme olanağı bulduğu bir demokratik anlayış,karşılıklı güvenin,göçmen yığınının örgüte somut güveninin güvencesidir.Hiç kimsenin özel tercihlerinin uygulanma alanı olmayan,demokratik,erit haklardan yana,gerici güçlerin amaçlarına boyun eğmeyen bir göçmen örgütü.Örgütsel hedef işte budur.Komünistler tüm güçleriyle böylesi bir çabanın destekçisi olacaklardır.Örgütü yönetecek,göçmen işçinin demokratik hareketinin yöneticilerini,önderlerini göçmen işçi kendi içinden çıkaracaktır.Yetenekleri,özveri ve mücadeleleriyle,göçmen işçinin güvenini kazanacak olan bu önderler,bugünden kavganın içinde yetişecektir.

Göçmen örgütlerinin bulundukları ülkelerde,barış ve demokratik güçlerle ilişkileri geliştirme,göçmen işçi sorunları konusunda bu çevrelerle ortak tutum geliştirme ve ortak mücadeleyi örgütlenmeleri zorunludur.Yine,sendikal merkezlerle geliştirilecek ilişkiler aynı zamanda önem kazanıyor.Böylesi bir çalışma,göçmen işçiyi bulundugu

ülkedeki demokratik güçlerle birlikte eşit haklar savaşımında güçlendirir. Aynı zamanda, bulunduğu ülkenin işçi sınıfının bir parçası olarak, sendikal savaşıma, tekellerin egemenliğini sınırlandırma mücadelesine, barış savaşımına aktif katılımında yol gösterici olur. Göçmen işçiyi içe kapamaktan, depolitize olmaktan kurtarır. Sınıf mücadelesinde yerini almasında kendisine yardımcı olur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI  
TÜSTAV